

Dokumentnamn	Lex Sarah
Kapitel	styrdokument
DNR	
Ersätter DNR	
Utgåva	1
Utfärdad	2012-05-07
Datum för senaste ändring	
Utfärdare	Christina Olsson
Granskare	Cecilia Sandeberg
Godkännare	Cecilia Sandeberg

Rutin för rapport och anmälan enl. Lex Sarah

Syfte

Rutinen skall leda till att rapporter och anmälningar görs korrekt enligt SOSFS 2011:5.

Ansvar

Kommunstyrelsen ansvarar för att; det finns ett upprättat och implementerat kvalitetsledningssystem inom Sektor Omsorg i Färgelanda kommun samt att anmälan görs till Socialstyrelsen vid allvarligt missförhållande och vid risk för allvarligt missförhållande enligt Lex Sarah.

Omsorgschefen ansvarar för att; rutin för rapportering och anmälan om missförhållanden eller risk för missförhållanden upprättas samt internrevideras minst en gång per år. Omsorgschefen ansvarar också för att till Kommunstyrelsen informeras om allvarliga missförhållanden samt regelbundet presentera sammanställningar av avvikelser.

Resultatenhetschef ansvarar för att; alla rapporteringsskyldiga som arbetar inom Sektor Omsorg minst en gång per år både muntligt och skriftligt informeras om skyldigheten att rapportera, ta hand om och åtgärda iakttagelser av brister inom vården, omsorgen och socialtjänsten. Av informationen skall det även framgå innebörden av rapporteringsskyldigheten och rutinerna för handläggning av rapporter om missförhållanden.

Resultatenhetschef ansvarar för att avvikelser som avser det egna ansvarsområdet omedelbart åtgärdas och att rapport skickas till utredare samt att den enskilde som berörs underrättas om ett missförhållande som har inträffat.

Medicinskt Ansvarig Sjuksköterska som utredare ansvarar för att rapporter och utredningar diarieförs och utreds samt informerar Omsorgschef om inkomna rapporter och utredningsresultat.

Bakgrund

Lex Sarah brukar man benämna de bestämmelser i SoL och i LSS som reglerar vissa skyldigheter för anställda och de som bedriver verksamhet när det gäller missförhållanden och risker för missförhållanden i verksamheten. Lex Sarah är därmed ingen egen lag utan bestämmelserna finns i SoL och LSS.

Definitioner

Missförhållanden - avser såväl utförda handlingar som handlingar som någon av försummelse eller av annat skäl har underlåtit att utföra och som innebär eller har inneburit ett hot mot eller har medfört konsekvenser för enskildas liv, säkerhet, fysiska eller psykiska hälsa.

Risk för missförhållanden - med en påtaglig risk för ett missförhållande, som också ska rapporteras, ska avses att det är fråga om en uppenbar och konkret risk för ett missförhållande.

Vad skall rapporteras?

Händelse, missförhållande eller påtaglig risk för

- fysiskt våld (t.ex. slag, nypningar, hårda tag, fasthållning)
- psykiska övergrepp (t.ex. hot, trakasserier, skrämnel, kränkningar)
- ett bemötande som klart avviker från grundläggande krav på respekt för självbestämmande, integritet, trygghet och värdighet
- ekonomiska oegentligheter (t.ex. stöld av pengar eller ägodelar, utpressning med mera)
- sexuella övergrepp
- brister i tillsyn, personlig hygien, mathållning eller tand- och munhygien

Polisanmälan

Misshandel, förskingring, stöld eller annan brottslig handling faller under allmänt åtal och skall alltid polisanmälas. En polisanmälan utesluter inte den interna Lex Sarahutredningen.

Vid stöld i brukarens hem, ordinärt eller särskilt boende, uppmanas alltid den bestulne, dennes anhöriga eller god man att göra en polisanmälan.

Vem skall rapportera?

Rapporteringskyldigheten inom verksamheter för SOL och LSS gäller för;

- Anställd
- Uppdragstagare
- Praktikant eller motsvarande under utbildning
- Deltagare i arbetsmarknadspolitiskt program

Rapporteringskyldigheten omfattar både den som själv uppmärksammar eller den som får kännedom om missförhållanden eller risker för missförhållanden som gäller någon enskild.

Följande personer har inte rapporteringskyldighet

- familjehem
- tillfälligt inhyrd personal, till exempel hantverkare
- anhörig, gode män, förvaltare
- frivilligarbetar som arbetar på eget initiativ, inte på uppdrag av kommunen.

Om någon av dessa personer får kännedom om missförhållanden i verksamheten är det värdefullt om det kommer fram till ansvarig chef så åtgärder kan vidtas.

Information till de rapporteringskyldiga

Information om skyldigheten att rapportera missförhållanden och risker för missförhållanden ska ges till den som omfattas av skyldigheten när han eller hon påbörjar en anställning, ett uppdrag, en praktikperiod eller liknande. Informationen ska därefter ges återkommande.

Information om vem i verksamheten som är utsedd att vara mottagare av rapporter ska också ges vid det första tillfället samt vid senare tillfälle om förändring av mottagare görs.

Informationen om rapporteringskyldigheten bör ges både muntligt och skriftligt minst en gång per år.

Denna information lämnas till rapporteringskyldiga av närmaste chef.

Hur rapporterar man?

All personal som får kännedom om missförhållanden eller risk för missförhållanden ska rapportera det till närmsta chef eller dennes ersättare. Rapport görs genom att fylla i blanketten för rapport enligt Lex Sarah. Är chefen berörd av innehållet ska rapport lämnas direkt till överordnad chef och Medicinskt ansvarig sjuksköterska.

Det går inte att lämna in en rapport anonymt.

Omedelbara åtgärder

När en rapport kommit in till resultatenhetschef skall denna omedelbart vidta de åtgärder som situationen kräver för att missförhållandet eller risken för ett missförhållande avhjälps, eller undanröjs utan dröjsmål. Lämpliga åtgärder skall vidtas för att förhindra att liknande händelser upprepas. Mottagaren av rapporten ansvarar också för att den omgående vidarebefordras till utredare av Lex Sarah rapporter.

Utredningen görs i Färgelanda kommun av Medicinskt Ansvarig Sjuksköterska.

Utredning av Lex Sarah rapport.

Skall utan dröjsmål utföras av utsedd utredare. Dokumentationen av utredningen skall utvisa;

1. vad det rapporterade missförhållandet eller risken för ett missförhållande har bestått i och vilka konsekvenser det har fått eller kunde ha fått för den enskilde,
2. när den muntliga eller skriftliga rapporten har tagits emot,
3. när och hur missförhållandet eller risken för ett missförhållande har uppmärksammats,
4. när missförhållandet har inträffat,
5. de orsaker till missförhållandet eller risken för ett missförhållande som har identifierats,
6. om något liknande har inträffat i verksamheten tidigare och i så fall varför det har inträffat igen, och
7. bedömning av om något liknande skulle kunna inträffa igen.

Av dokumentationen ska det vidare framgå

1. Vilka åtgärder som har vidtagits för att undanröja eller avhjälpa missförhållandet eller risken för ett missförhållande samt tidpunkt för dessa,
2. vad som i övrigt har framkommit under utredningen, och
3. Vilka beslut eller ställningstagande som utredningen har avslutats med.

För varje uppgift som dokumenteras under utredningen ska det framgå

1. vilket datum uppgiften dokumenterades,
2. varifrån uppgiften kommer,
3. vad som är faktiska omständigheter och vad som är bedömningar, och
4. vem (namn och befattning eller titel) som har dokumenterat uppgiften.

De åtgärder som har vidtagits eller planeras i verksamheten för att förhindra att liknande missförhållanden eller risker för missförhållanden uppkommer igen ska dokumenteras.

Utredare avslutar utredningen och tar ställning till om anmälan till Socialstyrelsen ska göras.

Avslutad utredning lämnas till Omsorgschef för information till Kommunstyrelsen som då utredningsresultat kräver anmäler till Socialstyrelsen.

Utredare ansvarar för att rapporter och utredningar diarieförs. Kopia förvaras hos utredare.

Information till den enskild

Den enskilde som berörs bör alltid underrättas om ett missförhållande som har inträffat. Informationen ges av resultatenhetschef för enheten/området.

Information till berörd personal.

När utredning är klar tar utredare och berörd resultatenhetschef ställning till vilken personal som skall informeras om rapporten och utredningen samt de åtgärder som blivit resultatet av händelsen.

Resultatenhetschef bedömer också om berörd personal ska ges någon form av stöd relaterat till utredningen.

Anmälan till Socialstyrelsen

Vad som ska anmälas

Med allvarliga missförhållanden, som ska anmälas till Socialstyrelsen enligt 14 kap. 7 § SoL och 24 f § LSS, avses såväl utförda handlingar som handlingar som någon av försummelse eller av annat skäl har underlåtit att utföra och som innebär eller har inneburit ett allvarligt hot mot eller har medfört allvarliga konsekvenser för enskildas liv, säkerhet eller fysiska eller psykiska hälsa.

Med en påtaglig risk för ett allvarligt missförhållande, som också ska anmälas, ska avses att det är fråga om en uppenbar och konkret risk för ett allvarligt missförhållande.

Hur anmälan ska göras

Anmälan enligt 14 kap. 7 § SoL och 24 f § LSS ska göras på särskild blankett som finns på Socialstyrelsens hemsida.

Om utredningen inte har avslutats när anmälan till Socialstyrelsen görs, ska utredningen lämnas in så snart den har färdigställts och senast två månader efter det att anmälan har gjorts.

Vem gör anmälan till Socialstyrelsen

Anmälan görs av kommunstyrelsen efter information om rapport och utredning av Omsorgschefen.

Information till den enskilde

Den enskilde som berörs bör alltid underrättas när en anmälan har gjorts till Socialstyrelsen om ett allvarligt missförhållande eller en risk för ett allvarligt missförhållande. Informationen ges av enhetschef.

Referenser:

SOSFS 2011:5